

Azərbaycanda Gənclər Siyasəti və Onun Turizmin İnkişafına Təsiri

DOI: 10.26466/opus.385428

*

Rəna Sultanova*

* Prof., Dr., AMEA-nın İqtisadiyyat İnstitutu, şöbə müdiri, i.e.d, Institute of Economy of Azerbaijan National Academy of Sciences, Director of department. Nahcivan

E-Posta: rena-sp@mail.ru

ORCID: [0000-0001-5488-1024](https://orcid.org/0000-0001-5488-1024)

Öz

Məqalədə ölkədə aparılan gənclər siyasəti təhlil olunaraq, onun turizmin inkişafına təsiri göstərilmişdir. Burada müəllif bölgələrdə turizmin inkişafının təmin olunmasında gənclərin fəaliyyətini qiymətləndirərək, onlara müvafiq şəraiti yaradılması, yüksək ixtisaslı kadrların bu sahəyə cəlb olunması və ehtiyaclarının ödənilməsi kimi məsələlərə diqqət yetirir. Sonda gənclərin hərtərəfli inkişafı və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə dair təkliflər irəli sürülmüşdür.

Açar sözlər: *gənclər siyasəti, turizm, bölgə, sosial müdafiə, ixtisaslı kadr, məşğulluq*

Youth policy in Azerbaijan and its influence on tourism development

*

Abstract

The article analyzes the youth policy carrying out in the country and its impact on the development of tourism. The author gives attention to the issues of creating favorable conditions for them, involving highly qualified personnel in this field and meeting their needs assessing the activity of youth in the development of tourism in the regions. In the end proposals were made to develop comprehensively and strengthen the social protection of youth.

Keywords: *youth policy, tourism, region, social protection, qualified personnel, employment*

Giriş

Ölkənin dinamik inkişafı həmişə gənclərlə bağlı olmuşdur ki, bu da ilk növbədə, onların ictimai həyatın bütün sahələrində fəal olmasıdır.

Bu günləri Azərbaycan gəncləri ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrində, o cümlədən turizm sahəsində və dövlət strukturlarında çalışaraq, öz gücünü əsirgəmir. , gənclər dövlətin qayğısını daim öz üzərində hiss edir.

Belə ki, 2002-ci ildə “Gənclər siyasəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edilmişdir/

Son illərdə gənclərlə bağlı bir sıra dövlət proqramları qəbul olunmuşdur ki, onlardan 2005-ci və 2011-ci illərdə “Azərbaycan gəncliyi Dövlət” müdiriyyət, 2007-2015-ci illərdə “Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət vurmüdiriyyət” qurulmuşdur. Bu müdiriyyət Azərbaycan gənclərinə xarici ölkələrin ali təhsil məktəblərində təhsillərini başa çatdırılmasına və ölkənin inkişafına xidmət etmələrinə imkan yaradır (Milli Məclis, 2014, s. 85).

Ölkə əhalisinin 2,7 milyon nəfərini və ya 28,1 faizini gənclər təşkil edir və onların 52 faizi şəhər yerlərində, 48 faizi isə kənd yerlərində məskunlaşıb [Sultanova R.P., 2016, s. 464].

Azərbaycanda turizmin inkişaf hədəfləri

Hazırda Azərbaycan gənclərini daha çox cəlb edən sahə turizmdir ki, o, da dünya iqtisadiyyatının ən sürətlə inkişaf edən sektorlardan biridir.

Turizm ölkə iqtisadiyyatının bir xidmət sahəsi kimi, dövlət büdcəsinin formalaşmasına, ticarət balansının sabitləşməsinə, işsizliyin aradan qaldırılmasına köməklik edən bir sahədir.

Onu da vurğulamaq lazımdır ki, turizm sahəsi dünyada sülhün möhkəmləndirilməsinə, ölkələrarası əlaqələrin genişlənməsinə, ayrı-ayrı xalqların mədəni irsinin öyrənilməsinə, müxtəlif millətlərin yaxınlaşmasına imkan yaradır.

Belə ki, 2016-cı ildə qəbul edildimiştir "Azərbaycan Respublikasında ixtisaslaşmış turizm sənayesinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ndə 2020-ci ilədək qəbul edilmiş hədəflərin reallaşması nəticəsində Azərbaycanda 2020-ci ildə real ÜDM - in birbaşa 293 milyon və dolayı 172 milyon manatadək artacağı, cəmi 35 min olmaqla bilavasitə turizm sahəsində 25 min iş yerinin yaradılacağı proqnozlaşdırılır. Dövlət - özəl resursları hesabına 350 milyon manat həcmində investisiya qoyuluşunu istəmişdir. Aşağıda olan cədvəl 1-də Strateji Yol Xəritəsi çərçivəsində görünəcək tədbirlər öz əksini tapmışdır.

Cədvəl 1: Strateji Yol Xəritəsi çərçivəsində görülməli tədbirlər üzrə gözlənilən nəticələr

Nö	Prioritetin adresi	ÜDM-ə təsiri (milyon 2020)	Məşğulluq (tam ştatlı işçilər, 2020)	İnvestisiya məbləği (milyon)
1.1	Milli Turizm Təbliğət Bürosu-nun yaradılması və ilk olaraq Bakı şəhərində olması	10	—	—
1.2	Bakı şəhərindəki cəlbedici turizm məkanlarına dair məlumatların və turist xidmət paketlərinin yenilənməsi	50	8.500	15
1.3	Bakı şəhəri üzrə təbliğət-təşviqat tədbirlərinin keçirilməsi	230	16.000	100
1.4	Bakı şəhərinin turizm infrastrukturunun, o cümlə dən uyğun	70	6.200	100

	qiy-mətə mehman-xana və cəlbedici turizm məkanlarının inkişaf etdirilməsi			
2.1	Viza rəsmiləşdirilməsi proseslərinin və sərhəd-keçid prosedurlarının sadələşdirilməsi və sürətləndirilməsi	30	-	-
2.2	Əsas tələb bazarları ilə hava əlaqəsinin təkmilləşdirilməsi	30	-	-
3.1	Sağlamlıq turizmi üçün tələbatın yenidən formalaşdırılması	50	1	15
3.2	Qış turizminin inkişafının dəstəklənməsi	20	300	15
3.3	Mədəni turizm marşrutlarının yaradılması	20	3700	95
4.1	Turizm sahəsində təhsil proqramlarına investisiya qoyuluşu	-	150	10

Qeyd etmək lazımdır ki, ölkə iqtisadiyyatına gəlir gətirən sahələrdən biri kimi, turizm Azərbaycanın dünyada tanınmasına imkan yaradır.

Azərbaycan Respublikasında aparılan turizm siyasəti ölkənin davamlı inkişafına yönəldilmişdir.

Vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycanın əlverişli coğrafi vəziyyəti, turistlər üçün cəlbedici olması Cənubi Qafqaz bölgəsində ölkənin turizm mərkəzinə çevrilməsinə geniş imkanlar yaradır. Dünyada qəbul edilmiş

11 iqlim şəraitindən 9-u Azərbaycanın , yəni onun regionlarının payına düşür ki, bu da ölkənin gözəlliyindən xəbər verir.

Son illərdə ölkə regionlarının sosial - iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş 3 Dövlət Proqramlarının həyata keçirilməsi nəticəsində turizmin inkişafına təkan verilmiş və onun müxtəlif növlərinin inkişafı müşahidə olunmaqdadır. Azərbaycanda inkişaf edən turizm sahələrindən ekoturizm, dini turizm, kənd turizm, su turizm, dağ turizm, tibbi turizm və s. göstərmək olar.

Qeyd etmək lazımdır ki, turizm sahəsində məşğul olanlar əsasən gənclər təşkil edir. Bu sahədə kadr hazırlığı Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti tərəfindən həyata keçirilir. Yüksək ixtisaslı kadr hazırlığının təmin olunması keyfiyyət göstəricilərinin əldə olunmasına zəmin yaradır. Müxtəlif ölkələrdə praktika keçən bu gənclər, öz təcrübələrini ölkənin otel və mehmanxanalarında tətbiq edirlər.

Nəticə:

Beləliklə, Azərbaycanda aparılan gənclər siyasəti və turizm siyasəti arasında tarazlıq mövcuddurki, bu da gənc kadrlardan səmərəli istifadə olunmasına yönəldilmişdir.

Ədəbiyyat

Milli Məclis, (2014), Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il Dövlət Bütçəsinin zərfi. Bakı, 84

Sultanova R.P. (2016), Azərbaycan gənclərinin ölkə iqtisadiyyatında rolu. Beynəlxalq konqress, Türkiyə, Muğla Sitki Koçman Universiteti, 463-467

Azərbaycan Respublikasında ixtisaslaşmış turizm sənayesinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi, Bakı, 2016, 83

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Sultanova, R. (2018). Azərbaycanca Gənclər Siyasəti Və Onun Turizmin İnkişafına Təsiri. *OPUS – Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(Gençlik Araştırmaları Özel Sayısı), 391-397.